C/2025/988

13.2.2025

COMUNICARE A COMISIEI

Orientări interpretative privind aplicarea articolelor 4 și 6 din Regulamentul (UE) 2022/1280 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor măsuri specifice și temporare în contextul invadării Ucrainei de către Rusia privind documentele conducătorilor auto eliberate de Ucraina în conformitate cu dreptul său intern, ca urmare a prelungirii după 6 martie 2025 a perioadei de protecție temporară a persoanelor strămutate din Ucraina

(C/2025/988)

1. Introducere

Regulamentul (UE) nr. 2022/1280 al Parlamentului European și al Consiliului ([1]) a intrat în vigoare la 27 iulie 2022. El stabilește anumite măsuri privind documentele conducătorilor auto eliberate de Ucraina în conformitate cu dreptul său intern și deținute de persoane care beneficiază de protecție temporară sau de protecție adecvată în temeiul dreptului intern, în conformitate cu Directiva 2001/55/CE a Consiliului ([2]) și cu Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului ([3]). În conformitate cu articolul 9 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2022/1280, aplicarea acestui regulament încetează în ziua următoare celei în care ia sfârșit protecția temporară în ceea ce privește persoanele strămutate din Ucraina, astfel cum se menționează la articolul 4 din Directiva 2001/55/CE, în conformitate cu articolul 6 din directiva respectivă.

Prezentele orientări interpretative oferă interpretarea dată de Comisie articolelor 4 și 6 din Regulamentul (UE) 2022/1280, având în vedere prelungirea după 6 martie 2025 a perioadei de protecție temporară a persoanelor strămutate din Ucraina. Ele sunt menite să faciliteze aplicarea consecventă și asigurarea respectării Regulamentului (UE) 2022/1280, precum și să sprijine autoritățile statelor membre în această privință.

Prezentele orientări nu creează norme legislative noi. În plus, Comisia ar dori să sublinieze faptul că numai Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a formula interpretări obligatorii ale dreptului Uniunii.

2. Durata perioadei de protecție temporară

Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a constatat existența unui aflux masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și, prin urmare, a introdus protecție temporară pentru acele persoane strămutate. În conformitate cu articolul 4 alineatul (1) din Directiva 2001/55/CE, protecția temporară a fost acordată inițial pentru o perioadă de un an, până la 4 martie 2023, iar apoi a fost prelungită automat cu încă un an, până la 4 martie 2024. În conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din Directiva 2001/55/CE, Consiliul a decis, în octombrie 2023, să prelungească durata protecției temporare cu încă un an, până la 4 martie 2025 ([4]). Întrucât motivele protecției temporare au persistat, Consiliul a decis, în iunie 2024, să prelungească cu încă un an, până la 4 martie 2026, perioada de protecție temporară acordată persoanelor strămutate din Ucraina ([5]).

([1]) Regulamentul (UE) 2022/1280 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2022 de stabilire a unor măsuri specifice și temporare în contextul invadării Ucrainei de către Rusia privind documentele conducătorilor auto eliberate de Ucraina în conformitate cu dreptul său intern (JO L 195, 22.7.2022, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1280/oj).

([2]) Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflux masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj).

([3]) Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflux masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).

([4]) Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2409 a Consiliului din 19 octombrie 2023 de prelungire a protecției temporare, astfel cum a fost introdusă prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 (JO L, 2023/2409, 24.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj).

([5]) Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/1836 a Consiliului din 25 iunie 2024 de prelungire a protecției temporare, astfel cum a fost introdusă prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 (JO L, 2024/1836, 3.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1836/oj).

Se pare că, la momentul adoptării Regulamentului (UE) 2022/1280, durata maximă posibilă a protecției temporare în ceea ce privește persoanele strămutate din Ucraina, ținând seama de posibilele prelungiri ale acesteia în temeiul articolului 4 din Directiva 2001/55/CE, a fost considerată a fi de trei ani ([6]).

Regulamentul (UE) 2022/1280 prevede recunoașterea, pe teritoriul Uniunii, a permiselor de conducere valabile eliberate de Ucraina și deținute de persoane care beneficiază de protecție temporară sau de protecție adecvată în temeiul dreptului intern și, în anumite condiții, eliberarea unor documente temporare specifice de conducător auto persoanelor respective. Pentru a se reduce la minimum sarcina administrativă a statelor membre și pentru a se evita reînnoirile multiple, s-a decis că pe documentele conducătorului auto eliberate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2022/1280 trebuie să fie înregistrată ultima dată de expirare posibilă. La momentul adoptării, s-a considerat că data respectivă, care trebuia să corespundă duratei maxime posibile a protecției temporare în ceea ce privește persoanele strămutate din Ucraina, este data de 6 martie 2025. Cu toate acestea, în conformitate cu articolul 4 alineatul (3) și cu articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2022/1280, indiferent de data de expirare înscrisă pe documente, valabilitatea lor administrativă maximă trebuie să corespundă duratei protecției temporare sau a protecției adecvate în temeiul dreptului intern [cu excepția cazului în care titularul deține un model de permis de conducere al Uniunii marcat cu codul special temporar „95.01" al Uniunii, astfel cum este menționat la articolul 4 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2022/1280, iar perioada de valabilitate a documentului respectiv se încheie mai devreme].

3. **Documentele de conducător auto temporare eliberate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2022/1280**

3.1. **Cărțile de calificare a conducătorului auto eliberate în conformitate cu articolul 4 din Regulamentul (UE) 2022/1280**

Orice persoană care dorește să înceapă să lucreze ca șofer de anumite vehicule rutiere destinate transportului de mărfuri sau de pasageri în Uniune trebuie să finalizeze calificarea inițială prevăzută în Directiva (UE) 2022/2561 a Parlamentului European și a Consiliului ([7]) înainte de a putea face acest lucru. În anumite cazuri, calificarea inițială poate presupune participarea la cursuri de între 140 și 280 de ore și promovarea unui test. Atât conducătorii auto care sunt resortisanți ai unui stat membru, cât și cei care sunt resortisanți ai unei țări terțe și care sunt angajați sau utilizați de o întreprindere stabilită într-un stat membru trebuie să obțină această calificare inițială în Uniune (în statul membru în care își au reședința obișnuită, în primul caz, și în statul membru în care este stabilită întreprinderea care îi angajează sau care le-a eliberat permisul de muncă, în cel de-al doilea caz). După finalizarea cu succes a calificării inițiale, conducătorului auto în cauză i se eliberează un certificat de competență profesională (CCP) care atestă calificarea inițială.

În unele cazuri, cerințele privind CCP-urile și condițiile de eliberare a acestora din țările terțe sunt similare cu cele din Uniune. În temeiul articolului 368 alineatul (1) din Acordul de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte ([8]) și al anexei XXXII la acesta, Ucraina și-a apropiat legislația națională de dispozițiile Directivei 2003/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([9]) [predecesoarea Directivei (UE) 2022/2561] în ceea ce privește conducătorii de vehicule rutiere care efectuează operațiuni de transport internațional. Prin urmare, statele membre pot aplica o procedură accelerată pentru acordarea unui CCP eliberat în Uniune, în temeiul articolului 4 din Regulamentul (UE) 2022/1280, conducătorilor auto respectivi, dacă aceștia dețin o carte de calificare a conducătorului auto eliberată de Ucraina și beneficiază de protecție temporară sau de protecție adecvată în temeiul dreptului intern. În loc de a fi nevoiți să efectueze o calificare inițială completă în temeiul Directivei (UE) 2022/2561, acești conducători auto trebuie să urmeze doar o formare obligatorie complementară de 35-60 ore înainte de a li se elibera o carte de calificare a conducătorului auto cu codul special temporar al Uniunii „95.01 (max. 6.3.2025)", ceea ce înseamnă *„conducător auto titular al unui Certificat de aptitudini profesionale îndeplinind obligația de aptitudini profesionale – eliberare specială numai pe durata protecției temporare"*, sau înainte ca același cod special temporar al Uniunii să fie marcat pe permisul lor de conducere sau pe atestatul lor de conducător auto. Se consideră că titularii unor astfel de cărți de calificare a conducătorului auto, permise de conducere sau atestate de conducător auto au îndeplinit cerința privind calificarea inițială obligatorie necesară pentru desfășurarea activității de conducere.

([6]) A se vedea considerentul 14 din Regulamentul (UE) 2022/1280.

([7]) Directiva (UE) 2022/2561 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind calificarea inițială și formarea periodică a conducătorilor auto ai anumitor vehicule rutiere destinate transportului de mărfuri sau de persoane (JO L 330, 23.12.2022, p. 46, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2561/oj).

([8]) JO L 161, 29.5.2014, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/295/oj.

([9]) Directiva 2003/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 iulie 2003 privind calificarea inițială și formarea periodică a conducătorilor auto ai anumitor vehicule rutiere destinate transportului de mărfuri sau de pasageri, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 3820/85 al Consiliului și a Directivei 91/439/CEE a Consiliului și de abrogare a Directivei 76/914/CEE a Consiliului (JO L 226, 10.9.2003, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/59/oj).

Fapt de o importanță deosebită, articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2022/1280 prevede că:

„*Fără a aduce atingere actelor viitoare ale Uniunii privind durata protecției temporare*, [...] data de expirare de pe cărțile de calificare a conducătorului auto sau asociată codului special temporar al Uniunii înscris pe permisele de conducere este 6 martie 2025.

Cu toate acestea, **indiferent de data înscrisă pe documentele respective, valabilitatea lor administrativă corespunde duratei protecției temporare în ceea ce privește persoanele strămutate din Ucraina**, astfel cum se menționează la articolul 4 din Directiva 2001/55/CE, duratei protecției adecvate de care beneficiază titularul în temeiul dreptului intern, ori perioadei de valabilitate a permisului de conducere, luându-se în considerare perioada care se încheie prima. [...]".

3.2. **Permisele de conducere eliberate în conformitate cu articolul 6 din Regulamentul (UE) 2022/1280**

În cazul în care o persoană ce beneficiază de protecție temporară sau de protecție adecvată în temeiul dreptului intern și-a pierdut permisul de conducere sau dacă permisul respectiv i-a fost furat și în cazul în care drepturile de conducere dobândite de persoana respectivă în conformitate cu legislația aplicabilă în Ucraina pot fi verificate, statele membre îi pot elibera persoanei respective un model de permis de conducere al Uniunii, în conformitate cu articolul 6 din Regulamentul (UE) 2022/1280. Atunci când fac acest lucru, statele membre marchează permisul de conducere cu codul special temporar al Uniunii „99.01 (max. 6.3.2025)" în câmpul 12, ceea ce înseamnă „*Permis special valabil doar pe durata protecției temporare (permis UA pierdut sau furat)*".

Fapt de o importanță deosebită, articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2022/1280 prevede că:

„*[…] Fără a aduce atingere actelor viitoare ale Uniunii privind durata protecției temporare, [...] data de expirare de pe un astfel de permis de conducere este 6 martie 2025. Totuși,* ***indiferent de data înscrisă pe un astfel de permis de conducere, valabilitatea administrativă a acestuia corespunde duratei protecției temporare în ceea ce privește persoanele strămutate din Ucraina****, astfel cum se menționează la articolul 4 din Directiva 2001/55/CE, sau duratei protecției temporare sau a protecției adecvate de care beneficiază titularul în temeiul dreptului intern, luându-se în considerare perioada care se încheie prima. [...]*".

4. **Aplicarea articolelor 4 și 6 din Regulamentul (UE) 2022/1280, având în vedere prelungirea după 6 martie 2025 a perioadei de protecție temporară a persoanelor strămutate din Ucraina**

Din dispozițiile menționate la punctul 3 reiese în mod clar că documentele temporare de conducător auto eliberate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2022/1280 persoanelor strămutate din Ucraina care beneficiază de protecție temporară sau de protecție adecvată în temeiul dreptului intern sunt valabile atât timp cât durează protecția temporară sau protecția adecvată în temeiul dreptului intern, oricare ar fi data înscrisă pe documentele respective („*indiferent*" de data respectivă) ([10]). După cum se menționează în mod expres la articolele respective, valabilitatea administrativă a acestor documente „**corespunde**" duratei protecției temporare.

Rezultă că mențiunea asociată codurilor speciale temporare ale Uniunii „95.01" și „99.01" [„(max. 6.3.2025)"], care urmează să fie introdusă în documentele temporare respective eliberate în temeiul Regulamentului (UE) 2022/1280 în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) și cu articolul 6 alineatul (2) din acesta, trebuie interpretată tot în lumina acestei dispoziții-cheie din regulamentul respectiv, care prevalează.

Aplicarea în practică

Luând în considerare domeniul de aplicare și obiectivele Regulamentului (UE) 2022/1280, precum și în vederea unei aplicări coerente a dispozițiilor acestuia, deși durata maximă a perioadei de protecție temporară pentru persoanele strămutate din Ucraina rămâne necunoscută, Comisia consideră că, pentru a se reduce orice incertitudine juridică, utilizarea codurilor speciale temporare „95.01" și „99.01" ale Uniunii emise în conformitate cu Regulamentul (UE) 2022/1280 nu ar mai trebui să fie completată cu mențiunea „(max. 6.3.2025)".

([10]) Cu excepția cazului în care valabilitatea administrativă a documentelor respective încetează mai devreme din alte motive, astfel cum sunt prevăzute la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2022/1280. De exemplu, permisele de conducere marcate cu codul special „95.01" al Uniunii pot avea o dată de valabilitate administrativă mai scurtă decât perioada de protecție temporară.

Deși această dată maximă de expirare a fost indicată până în prezent pe documentele temporare ale conducătorului auto pentru a facilita asigurarea respectării legislației, acest lucru nu mai este necesar sau eficace în astfel de scopuri. În plus, nu există niciun risc de posibilă neînțelegere, deoarece respectivele coduri speciale temporare ale Uniunii sunt emise numai în conformitate cu Regulamentul (UE) 2022/1280 și pe durata aplicării sale. [Acest lucru nu aduce atingere faptului că valabilitatea administrativă a documentelor respective poate înceta mai devreme din alte motive, astfel cum sunt prevăzute la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2022/1280].

În consecință, pentru a se evita posibilele neînțelegeri în aplicarea articolelor 4 și 6 din Regulamentul (UE) 2022/1280, Comisia consideră că statele membre ar trebui să se orienteze pe baza următoarelor puncte:

— Adăugarea mențiunii „(max. 6.3.2025)” la codurile speciale temporare „95.01” și „99.01” ale Uniunii, eliberate în conformitate cu articolele 4 și, respectiv, 6 din Regulamentul (UE) 2022/1280, nu mai servește niciunui scop.

— În mod similar, în cazurile în care a fost deja adăugată în documentele relevante ale conducătorului auto, această mențiune nu mai are în prezent nicio semnificație juridică și a devenit, în fapt, caducă.

— Valabilitatea administrativă a cărților de calificare a conducătorului auto cu codul special temporar „95.01” al Uniunii sau a aceluiași cod înscris pe permisele de conducere sau pe atestatele de conducător auto trebuie interpretată în sensul că ea **corespunde duratei protecției temporare** în ceea ce privește persoanele strămutate din Ucraina (chiar dacă aceasta se prelungește după 6 martie 2025), a protecției adecvate în temeiul dreptului intern a titularului sau perioadei de valabilitate a permisului de conducere, oricare dintre acestea se încheie prima.

— Valabilitatea administrativă a permiselor de conducere cu codul special temporar „99.01” al Uniunii trebuie interpretată în sensul că ea **corespunde duratei protecției temporare** în ceea ce privește persoanele strămutate din Ucraina (chiar dacă aceasta se prelungește după 6 martie 2025) sau duratei protecției adecvate în temeiul dreptului intern a titularului, oricare dintre acestea se încheie prima.

— Statele membre care au aplicat sau sunt pe punctul de a aplica articolele 4 și/sau 6 din Regulamentul (UE) 2022/1280 ar trebui, prin urmare, să înscrie aceste coduri speciale temporare ale Uniunii pe documentele temporare ale conducătorului auto, fără a adăuga o dată de expirare.